

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NAROCNINA:

Za Ameriko - - - - \$4.00 Za Cleveland po pošti - \$5.00
Za Evropo - - - - \$5.50 Posamezna številka - - - - 3c

Va pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
6119 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher

LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at
Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 118, Wed. Oct. 12th 1921

Žena in mož.

Odkar so se začeli Slovenci seliti v Ameriko, se je v mnogih slučajih zgodilo, da so možje prišli sami sem, a žene so pustili doma. Ta okolnost je morda imela svojo dobro stran, ker je možu prihranila stroške za potovanje, toda v največ slučajih je povzročila več gorja, razrušenih domov, pokvarjenosti mladine kot vsaka druga stvar.

Ponavljajo se šli po svetu mladi možje, v starosti od 25 do 35 let, ki so zapustili doma mlade svoje žene, s katerimi so bili šele pred kratkim poročeni, a ponajvečkrat so ostale doma žene z dojenčki ali prav malimi otroci.

In zgodilo se je, da so prišli ti mladi zakonski možje v ameriška mesta, v tovarne, ali v rudnike. Na farme, kjer je življenje moralnejše, bolj čisto, so naši naseljenci jako redko hodili. Tu so prišli mladi možje med svoje sorojake, začeli so delati, služiti lepe denarje napram zaslužku v domovini, zahajali so v vsakovrstno drubo, kosmato ali pokvarjeno, dobri nadomir in obetanja, katera so ti mladi naši dajali pred odhodom iz domovine svojim starišem, ženam in otrokom, vse to se je kmalu pozabilo, razblinilo v nič, ljudje so začeli zapravljati, udali so se preobili pijači, kartanju, dokler niso take ljudi začeli sovražiti lastni rojaki, ki so jim pokazali pot do zla. Doma svoje niso podpirali, ženi niso pošiljali pisem in denarja, zanemarjali so otroke, katere so se s svečano prisego zaobljubili podpirati, družinska ljubezen je zginila, nehala je tudi pismeno občevanje med možem in postavno soprogo. Drugi so zopet zašli med druge ženske, pri katerih so se zgubili. Taki ljudje niso nikdar pisali po svoje soproge, da pridejo za njimi. Njih soproge so ostale priproste kmetice v starem kraju, se mučile in ubijale z zadolženim posestvom, dokler niso v največ slučajih omagale pod težo bremena, dočim je mož tu pil, kartal in izbral druge, malopridne ženske.

Tako so zgubili v več slučajih svoje žene, zgubili svoje otroke, pozabili na nje, niso se brigali, ako žena in otroci v domovini stradajo in trpijo, dočim so oni v mnogih slučajih tu živeli s kakim grešnikom, mnogokrat v konkubinati. Koliko pisem smo čitali zadnja leta o bridkih pritožbah in grenkem trpljenju zapuščenih žen in otrok.

Ali ni to narodna rana, katero je treba izlečiti, kateri je treba posvetiti mnogo več pozornosti kot smo to delali do danes? Posebno se je največ takih slučajev pripetilo tekom vojne. Mnogo je slučajev, ko bi naši ameriški Slovenci radi poslali po svojo ženo v domovino, toda jim je vojna branila kaj takega. Sedem let je minulo skoro predno so se razmere zboljšale, in tekom te dobe se je marsikaj spremenilo. Ni čuda; tudi ženske v starem kraju so se udale pritisku razmer, imela morda prepovedane razmere. Toda v največ slučajih je kriv mož, ki je pozabil ženo in otroke ter ustvaril take razmere.

Pomislite in premisljujte, ali morete na svetu dobiti boljšega prijatelja kot je žena, ljubša bitja kot so vaši otroci? Bolj ljubca bitja kot so vaši stariši. Poštena duša pravi, da je le pri njih najti zadovoljstvo in srečo.

Naseljevanje v zadnjih časih v Ameriko je popolnoma drugačno je bilo leta nazaj. Dočim so pred vojno hodili sem zvečina moški, prihaja, odkar so pota odprta, sem več žensk, in to samske. To je ugodno znamenje. Ker nam obeta, da se zakonski možje ne bodo več ločili od svojih žen.

Mož in žena morata živeti skupaj. Kdor ima še vedno soprogo v domovini, in namerava ostati v Zedinjenih državah, naj pošlje po njo, naj pošlje po otroke. Veliko laglje mu bo pri sreči, mnogo bolj napreden bo, ker pozna moralo postave, ker je storil svojo dolžnost.

DOPISI.

Cleveland - Newburg. Naj-sibo iz ene ali druge naselbine, dopisniki tožijo o razmerah. Enako jih tudi jaz ne morem pohvaliti, dela se res malo bolj s polno paro, ampak dela se vseeno ne dobi. Plača se je tudi zelo skrajšala, radičesar bomo imeli veliko manj dela s stiskanjem grozdja.

Na društvenem polju se dokaj dobro gibljemo. Društvo "Zvon" priredi svoj koncert z jako bogatim programom. Program bo lahko vsak videl v listu. V programu so lepe narodne pesmi in nekaj tudi teških skladb. In upam, da bo društvo vse točke izvršilo točno in v splošno zadovoljnost občinstva. "Zvon" je še vedno izvršil svojo nalogo, kamor je bil povabljen, in rad se je vselej odzval vsakemu povabilu, naj so prišla od ene strani ali druge. Zato pa tudi pričakuje, da bo sedaj tudi občinstvo izvršilo svojo dolžnost. Tudi plesaželjni bodo lahko spolnili svoje želje, v kar bo skrbel dobro izve-

bani tamburaški zbor. Večja ko bo udeležba, tem večji bo uspeh v vseh ozirih, in s tem se vzbudi tudi večje veselje vsem pevcem in pevkom, da se bodo še znanprej z veseljem pripravljali. Torej na svidenje 16. okt. v S. N. Doplačite se v Newburčan.

V ZNAMENJU LAŽI POŽIGA IN BEDE.

"Jutro" piše:

Torej oskrunjevalci grobov smo!

Naša se je zver v človeški podobi, ki se je lotila vojaških grobov na bivšem avstrijsko-italijanskem bojišču. Ali je ta nečloveški zločinec hotel le oropati grobove ali celo zbirati kosti in jih prodajati, kakor se je tudi trdilo, ni dognano. Vsekakor pa so zagnali fašisti velikanski krik, češ, glejte v nebo kričeče lopovščine: Slovenec je oskrunjal grobove naših padlih junakov! Maščevanje!

Pa so prišli ponoči, kakor tatovi, vdrli v Narodni dom pri Sv. Ivanu, razbili, kar se

je dalo razbiti, potem polili z bencinom in zažgali. Zgorela je dvorana, v kateri je imela zaverišče cela vrsta naših narodnih kulturnih društev, zgorelo je telovadno orodje Tržaškega in Vrdejskega Sokola, zgorel je gledališki oder, uničeni so prostori, kjer se je naše ljudstvo moglo zbirati k resnemu posvetovanju in poživljajoči zabavi. Naše kulturno ognjišče pri Sv. Ivanu je uničeno. In prišlo je to razdejavanje komaj tedni dni po tistem, kar je naš narod v isti dvorani proslavljal največjega Italijana, šeststoletnico Dantijevo. Mi nekulturni jugoslovanski barbarji proslavljamo italijanske duševne velikane; velekulturni sinovi dvetisoletne kulture nam pa nato požigajo naša kulturna ognjišča. In povedali so čisto odkrito, da je to maščevanje za oskrunjenje vojaških grobov, ki ga je zagrešil Slovenec!

Svetovivanski Narodni dom je zgorel v noči od 2. na 3. sept. In to ni bilo dovolj. Bilo je treba še več "maščevanja"!

V noči od 7. na 8. sept. je zgorela dvorana Konsumnega društva v Rojanu.

Prvotna poročila o tem zločinu niso odgovarjala resnici. Nihče ni vrgel bombe v dvorano, kajti dvorana je bila že vsa v ognju in potem so se šele slišali poki. In ravno tako tudi ni res, da bi bil požig namenjen fašistom, ki imajo svoje društvene prostore v istem poslopju, kakor bi hoteli sedaj fašisti prikazati stvar, pač pa je edina resnica, da so bili požigalci tudi tu — fašisti, dasiravno hočejo sedaj zvaliti sum na svoje nasprotnike "ardite del popolo". Aranzirali so stvar res zelo premeteno, da bi zakrili sled, ali vzlic temu je popolnoma jasno, da so bili požigalci oni sami.

Pred nekoliko meseci je rojanska fašistovska sekcija, ki je bila brez društvenih prostorov, zasedla dvorano rojanskega Konsumnega društva, ki je služila Rojanskemu Sokolu za telovadnico. Obenem pa je imela v tej dvorani svojo glasbeno in pevsko društvo "Kolo" je imelo tukaj svoje pevске vaje. Odboru pevškega društva se je tedaj posrečilo odpraviti fašiste iz dvorane s tem, da jim je proti dogovorjeni nameni prepustil stransko sobo za njihove društvene namene. Ko so priredili svojo veselico, jim je bila tudi na razpolago dvorana z vsemi ostalimi gostilniškimi prostori. Taki so bili nekaj časa precej mirno v hiši. Seveda pa so fašiste bolela ušesa, ko so morali poslušati slovenska povelja pri sokolski telovadbi in pa slovensko petje ker so ločila njihove prostore od dvorane edino le steklena vrata, in so gotovo že takoj iz početka sklenili, da se prej ali slej iznebe te nevshečne sosesčine. V gostilniških prostorih je prišlo parkrat do sporov med fašisti in komunisti, to se pravi "ardite del popolo" in to je pač dalo fašistom dobrodošlo pretvezo za uničenje sokolske dvorane, češ stvar se aranzira tako, da bo padel sum na "ardite del popolo", kakor da so ti hoteli uničiti fašistovske društvene prostore. Tako bi se rešili fašisti suma prižiga, rešili bi se stranske sosesčine in "maščevani" bi bili tudi oskrunjeni grobovi junakov.

Okrog polnoči od 7. na 8. septembra so polili dvorano z bencinom in zažgali. Ljudje, ki stanujejo v hiši in bližini, so pač videli ogenj v dvorani, a poka ni bilo nobenega. Šele potem, ko je bila že vsa dvorana v ognju, je bilo par pokov; razletel se je plinski števec in počile so plinske cevi. To so bile tiste "bombe", ki jih je čulo laško časopisje in ki jih je po sedanjih trditvah tega časopisja hranil v dvorani — Sokol! V tisti dvorani, ki je bila vsak čas pristojna vsakomur; tudi faš-

stom! Požig je bil aranziran tako spretno, da so prostori, ki jih ločijo od dvorane samo steklena vrata, ostali popolnoma nedotaknjeni po ognju. Gasilci so bili takoj na licu mesta, kakor da bi bili že prej avizirani, in zgorela je samo dvorana in kar je bilo v njej. Kar pa ni zgorelo, se je skušalo uničiti na drug način. Tako je n. pr. "konj" ostal čisto nepoškodovan po ognju, ali — gol je popolnoma. Usnjata obloga je izginila.

Stvar je popolnoma jasna! Gre za uničenje "Sokola"! Parola za to je bila izdana v kakim dvema mesecema v fašistovskem "Popolo di Trieste", kjer je bil Sokol označen kot irredeptistiška organizacija, katero je treba pobijati z vsemi sredstvi. In da se je delalo po tem načrtu pri Sv. Ivanu in ravno tako tudi v Rojanu, je najboljši dokaz dejstvo, da je "Popolo di Trieste" takole pisal o tem ognju: "V telovadnici se je nahajalo samo telovadno orodje onih vrlih Sokolov, ki bodo tvorili bataljon vojske SHS, ki bo korakala proti Italiji. V poslopju, ki ga je objel plamen, so se toliko razletavale bombe in druge eksplozivne snovi, za katere doslej nihče ni mislil, da jih hranijo Sokoli!"

Torej bombe in druge eksplozivne snovi ki jih je hranil Sokol: aretirati je treba vse člane Rojanskega Sokola! Oblasti vendar niso sedle na ta fašistovski lim. Saj ni vrag; razletelo se je toliko bomb in drugih eksplozivnih snovi, a vsi zidovi so nepoškodovani in popokala niso niti stekla na vratih in sten! Veleznačilna je tudi izjava načelnika rojanskih fašistov Crocija napram Sokolom, ki so hoteli fotografirati pogorišče: "Dovolj je te propagande! Sokola mora biti konec! In ne samo v Trstu, temveč v vsej kraljevini Italiji!" Seveda je zabil fotografiranje pogorišča!

Da gre predvsem za uničenje Sokola, obenem pa tudi za to, da se nam tudi v predmestjih uničijo prostori, kjer se je naš narod mogel zbirati v večjem številu. Gre pač za to, da nam uničijo vsa naša kulturna ognjišča, misleč, da jim bo potem delo lažje, ko se ne bomo mogli več sestajati, ko ne bo več prostorov za naša društva, za naša posvetovanja, za naša zborovanja. Uničiti hočejo naše kulturno delo in v dosego tega namena so jim dobra vsa sredstva, tudi najgrozovitejša in najnesramnejša: najpodlejša in najnesramnejša, najostudnejša laž in obrekovanje ter bombe in požig.

S TRŽICA S POLJSKIMI PRIDELKI.

V žitornih krajih v Vojvodini in v Slavoniji silno primanjkuje tovornih vagonov za prevažanje, zlasti pokritih vagonov vsled česar zastaja trgovina s poljskimi pridelki. Zagrebški pododbor "Udruženja izvoznika kraljevine SHS" je prejšnji teden sezval anketo zagrebških trgovinskih družb in tvrdil, ki se bavijo z izvozno trgovino, da se zaradi obupnega pomanjkanja vagonov napravi potrebni koraki v Beogradu. Pomanjkanje vagonov povzroča velike izgube trgovcem kakor producentom.

Ponudba pšenice iz Srema in Vojvodine je prejšnji teden narasla, zlasti od strani malih trgovcev, ki imajo mnogo nakupljenega blaga, ki ga ne morejo eksportirati vsled pomanjkanja vagonov. Pšenica z 2% primesi 76 do 78 kg se ponuja po 1050 do 1060 kron ab Zagreb, dočim je blago na postajah vtovoritve izpod 1000 kron. Mlini so zaenkrat preskrbljeni razven tega pa vzdržljivi, ker pričakujejo daljnega padanja cen. Slovenski vodni mlini zaradi pomanjkanja vode ne kupujejo pšenice. Izvoz pšenice je popolnoma zaspal, ker so na-

še cene za inozemstvo previsoke. Ameriška pšenica n. pr. je v Češkoslovaški za okrog 20 vinarjev cenejša nego naša doma. Poleg tega pa ne dovoljavajo izvoza.

Vsled evak. Baranje ni na trg kvalitnega pivovarskega ječmena. V ostalih delih države pa se jarega ječmena, ki je pripraven za pivovarne, malo seje. Na trg prihaja kot surogat macedonski žolti ječmen, ki je letos kvantitativno dober, a je slabo izčiščen, tako da prirešetnega ječmena pariteta Beograd je 900 K. Na tržišče prihajajo velike količine bosanskega in srbskega ovsa, ki je razmeroma dober, ali ne izrešetan. Trži se po 760 kron postavno bosanska meja. Vojska tako neizčiščenega ovsa ne kupuje in jemlje rajše slavonski oves, ki je sicer dražji, ali je čistejši in lepši. Cena ab Zagreb 790 do 800 kron. Izgleda, da bo cena ovsa zaradi pomanjkanja sena naraščala.

Koruze so trgovci mnogo nakupili, ker je izgledalo, da bodo cene rastle. Sedaj leži ta koruza v skladiščih po postajah Vojvodine in Slavonije. Odprema se vrši zelo počasno in v odprtih vagonih, kar je zvezano z velikim riziko. Pri taki ekspediciji je kalkulacija zelo otežkočena. Vsled teh razmer so cene nekoliko padle. Manjše količine koruze v odprtih vozovih se ponujajo po 860 kron ab Zagreb.

Cena moki je minul teden nekoliko popustila vsled tega, ker so mlini zaradi pomanjkanja vagonov prenapolnjeni z blagom. Moka se mora prevažati v odprtih vagonih ter prihaja na svoje mesto vedno nekoliko skvarjena. Cena moki št. 0 postavno v Zagreb v odprtih vagonih z vrečami 16 kron 30 vin. — otrobi se ponujajo pa 580 kron z vrečami franko Zagreb.

Zadnje dni se je trgoval mešani fižol po 1000 kron za 100 kilogramov. Novega pridelka skoro ni, ker ga je uničila suša. Dovoz je bil zelo slab, ker se je blago zadrževalo vsled spekulacije. V sredo pa so cene naglo popustile vsled glasu o padanju cen v inozemstvu.

Prometa z inozemstvom skoro ni. Na Dunaju je n. pr. naša koruza cenejša, nego doma, naša pšenica je pri nas doma dražja, nego ameriška v Češkoslovaški itd. Ko se prometne razmere zboljšajo, kar pač smemo upati v najkrajšem času, bodo ostale še velike ovire za razvoj izvozne žitne trgovine, in sicer previsoke cene.

MOJA URA.

(Poučna zgodbička.)

Moja lepa nova ura je šla poldrugo leto, ne da bi prehitela ali zakašnjevata, ne da bi se ji pokvarilo kolesje ali da bi se mi ustavila. Končno sem se uveril, da so njeni podatki glede časa nezmotljivi ter njen ustroj in njeno orodje nemaljnivo.

Toda nekega večera sem jo pustil, da je potekla. Žaloval sem, kakor da je to brezdvomen znanilec in predhodnik nesreč. Vendar se je moje razpoloženje polagoma razjasnilo, navil sem uro na slepo srečo in zapovedal svojim: **Da je na tretji strani.**

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Nervozne, oslabele žene.

Ki trpe na bolečinah v križu, v bokih ali na straneh, na senzaciji, ki tlačijo človeka k tlom in dela v splošnem telesu težo, na glavobolu in neredu pri naravnih funkcijah, dobe od pomoči, ko vzamajo

Severa's Regulator

(Severjev Regulator). Pripravljen je za zdravljenje tistih posebnih lastnosti neredov in hiranja, ki so jim podvržene ženske. Dobita ga pri svojem lekarju še danes. Cena \$1.25.

W. F. SEVERA, CEDAR RAPIDS, IOWA

Državljeni 23. varde!

Volitve v mestno zbornico se vršijo 8. novembra. Oddajte svoj glas za zastopnika v mestni zbornici možu, ki bo vestno in pošteno zastopal vaše koristi.

Kandidat za mestno zbornico iz 23. varde je

Dr. F. F. Walter

ki je rojen v tej vardi, in je znan kot načelnik St. Clair Hospital, kjer je stotine rojakov dobilo postrsebo. Dr. Walter bo gledal na najboljši zdravstveni položaj v vardi ter v vsakem oziru gledal za napredek varde. Volite 8. novembra

x Dr. F. F. Walter

J. S. WIDGOJ

SLOVENSKI FOTOGRAF

489 EAST 152nd STREET, COLLINWOOD

Izdeluje vsakovrstne slike: poročne, družinske in otroške slike po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$4.00 en ducat slik in po vrhu vam naredim še eno veliko sliko zastoj. Predelujem tudi iz malih slik na velike. Odprite vsak dan in tudi ob nedeljah. — Se priporočam cenjenemu občinstvu. Držite se domaćega podjetja.

VSE DELO JE GARANTIRANO!

V delu je vse -- v hranitvi še več.

Saving Today -- Is Having Tomorrow.

Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. Kdor hrani, ta ima. To je star naroden pregovor. V vašo korist je, ako še danes začnete s hranjenjem denarja, pri vsem dobro poznani Lake Shore banki. Mi plačujemo 4% obresti od dneva vložitve pa do dneva, ko denar dvignete.

Naš tujezemski oddelek daje najbolj pripravne vsakovrstne nasvete našemu narodu ter se zavzema za naše ljudi pri tukajšnjih in domovinskih oblasteh.

Naša tridesetletna skušnja v bančnih poslih in naše izvanredne zveze z najbolj odličnimi bankami in Ljubljani, Zagrebu in drugih velikih mestih Jugoslavije stavimo drage volje na vaše popolno razpoloženje.

Mi dajemo vse nasvete brezplačno in po našem najboljšem prepričanju. Za vse informacije o pošiljanju denarja, o dobivanju vaših rojakov iz domovine, ali v kateremkoli bančnem poslu se obrnite na vašo staro, zanesljivo in dobro poznano

The Lake Shore Banking & Trust Company

E. 55th ST. & ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Homestead Sheet Metal & Roofing Co.

A. J. SMIECHEWICZ, poslovođu.

Postavljamo nove furnese. Točno popravilo novih furnesov.

Pokrivamo strehe, popravljamo žlebove ter strehe.

Točno delo po najnižjih cenah.

Union 330-W.

7948 BROADWAY.

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

DR. JAMES W. MALLY

urad

6127 St. Clair Ave.

Uradne ure: Od 8:30 do 12.

1 do 5

7 do 9

Tel. Princeton 1274-L

Randolph 3311

Telefoni v mestu Main 2063

Central 1690

Telefon v podružnici:

O. S. Princeton 355 R

JOHN L. MIHELICH

PRVI SLOVENSKI ODVETNIK

Glavni urad: 902 Engineers Bldg. Podružnica: 6127 St. Clair Ave.

Uradne ure v podružnici:

Zjutraj od 8-9.

Zvečer od 6-8.

Cez dan se obrnite na glavni urad.

Stanovanje: 1286 Addison Road.

habjevornim mislim, naj me zapuste.

Prihodnji dan sem stopil v prodajalno najboljšega urarja, da bi jo naravnal po pravem času. Trgovec je je vzel v svoje roke in se spravil na delo, da mi jo popravi. Potem je dejal:

"Zaostaja za štiri minute. Regulator morava potisniti naprej."

Skušal sem ga zadržati in mu pojasniti, da gre ura popolnoma pravilno. Toda ne; vse kar je mogla videti ta puha repa v človeški podobi, je bilo, da ura za štiri minute zaostaja in da se mora regulator pomakniti naprej. Tako je izvršil, dočim sem bojazljivo plesal okoli njega in prosil, naj pusti uro pri miru, hladnokrvno in kruto svoje sramotno dejanje.

Ura mi je začela prehitovati. Vsak dan je bila bolj naprej. Prvi teden je obolela na hudi vročini in utrip žile je poskočil na 150 udarcev v seci. Po dveh mesecih je daleko prehitela vse kronometre v mestu in je šla nekaj nad trinajst dni pred koledarjem. Nahajala se je že v novembru in se naslajala nad snegom dočim je šumelo v vetru še oktobersko listje. Pomaknila je naprej rok za plačanje stanarine, letnih obračunov in sličnih stvari tako brzo in uničujoče, da tega nisem mogel več mirno gledati.

Nesel sem jo k urarju, da mi jo uravna. Vprašal me je, ali sem jo že kedaj dal popraviti. Dejal sem, da ne, da še ni bila nikoli potrebna popravila. Iz njegovih oči je zasijalo zlobno zadovoljstvo, brž je odprl uro, nastavljal na oko nekaj, kar je bilo videti kakor mala čaša za kocke, in pogledal v kolesje.

Rekel je, da jo mora očistiti in namazati, razen tega pa še uravnati. Naj pridem tedaj čez teden dni.

Ko je bila moja ura očiščena, namazana in uravnana, je šla tako počasi, da je tiktakala kakor ure pozvonikih. Zamudil sem vsak vlak, prihajal k sestankom prepozno, zamujal obed; ura mi je podaljšala tri respektne dneve na štiri in moral sem protestirati svoje menice. Polagoma sem zaplaval v večerajšnji dan, nato v predvečerajšnji, potem v pretekli teden in končno sem se jel domišljevati, da se potikam popolnoma sam v predzadnjem tednu in da sem izgubil svet izpred svojih oči.

Začutil sem v sebi nekako tovariško občutje za mumije v muzeju kakor tudi željo, da bi kramljal z njimi o novicah. Zopet sem se napotil k urarju.

Dočim sem ga čakal, je razložil vso uro in izjavil, da je "otekel" cilindar. Zagotovil me je, da ga v treh dneh povsem ozdravi. Po tej operaciji je šla ura "povprečno" dobro, a to je bilo tudi vse. Pol dni je tekla kakor zloba, ki se je učlovečila in tako lajala, sopihala, kihala, puhala in smrčala, da ob tem ropotu nisem mogel čuti niti svojih misli. V vsej državi ni bilo ure, ki bi se ji mogla primerjati.

Drugo polovico dneva se je zopet zakasnila in potrošila toliko časa, da so jo vse ure, katere je prehitela, zopet došle. Tako je končno po štiriindvajsetih urah popolnoma pravilno došla na svoje mesto. V splošnem je kazala povprečno pravilni čas in nihče ji ni mogel očitati, da ni storila svoje dolžnosti.

A korektni povprečni čas je vedno dvomljiva krepost pri uri, zato sem nesel spaka k drugemu urarju. Dejal je, da je zlomljeno pero. Rekel sem, da me veseli, da ni nič hujšega. Ako povem po pravici, nisem imel niti pojma kaj je bilo pero, toda nasprotni tujemu človeku nisem hotel pokazati svoje nevednosti. Urar je popravil pero; a kar je ura pridobila v enem oziru, je izgubila v drugem. Šla je nekaj časa, potem je pa nekaj časa počivala, nato je zo-

pet šla in tako dalje, pri čemer je poljubno določevala odmire. In vselej, kadar je začela iti, se je stresla, kakor musketa. Nekaj dni sem si vrtiral prsi, končno pa sem nesel uro zopet drugemu urarju.

Ta jo je razkosal v čisto majhne delce in vrtel to drobniarijo pod svojim steklom. Nato je povedal, da mora biti pokvarjeno prožilo. Popravil ga je in spravil zopet uro v tek. Sedaj je šla dobro, le semintja na primer vsakih deset minut so se kazalci sprejeli kakor škarje in korakali naprej v tesnem objemu. Najstarejši mož na svetu s to uro ni mogel določiti, kaj je glava ali rep dnevnega časa. Zopet sem šel, da dam uro popraviti.

Ta individvij je dejal, da je kristal zakravljen in verižica zamotana. Menil je tudi, da je treba kolesje podkovati. Oskrbel je vse te stvari in tedaj je vršila uro svojo dolžnost prav dobro. Imela je samo to posebnost, da je v njej, ko se je kakih osem ur mučila, jelo šumeti kakor v ulnjaku in so se jeli kazalci vrteti s tako brzino, da sem moral dvomiti o njihovi istovetnosti, ker so bili videti kakor nežna pajčevina nad uro. Brneli so in nato s pokom prestali.

Težekga srca sem se napotil zopet k urarju in gledal, kako je razdeval uro. Potem sem se pripravil, da ga strogo zaslišim, zakaj stvar je postajala resna. Uro sem kupil za dvesto dolarjev, za opravila sem pa plačal, kakor se mi zdi, dva do tri tisoč. Ko sem čakal in opazoval, sem spoznal v urarju starega znanca — bivšega parniškega strojnika, o katerem sem vedel, da nikakor ni bil kaj prida. Skrbno je preiskal vse delce na uri, kakor so napravili drugi urarji, nato pa je izrekel svojo sodbo z isto gotovostjo kakor drugi.

Dejal je: "Preveč ropota, obesiti morate vijaček na varnostni ventil!"

Na mestu sem mu razbil butico in ga dal na svoje stroške pokopati.

Moj stric Viljem (sedaj žal mrtev) je imel navado govoriti, da je dober konj dober konj, dokler ni utekel in da je dobra ura dobra ura, dokler ni imel v rokah popravilalec. Nato se je začuden spraševal, kaj bi bilo iz vseh teh kotlarjev, puškarjev, čevljarjev in kovačev, ki jim posli ne gredo po sreči. Toda nihče mu tega ni mogel povedati.

Atentat na poslanca Majcena. Beograjski listi poročajo o poskušanem atentatu na poslanca Ivana Majcna, ki pripada parlamentarnemu klubu SKS. Kakor smo izvedeli, je že dne 17. julija nekdo zažgal poslancu Majcenu hišo. Ogenj je bil pravočasno opažen in zaduščen. Dne 28. avgusta, ko se je poslanec Majcena z ženo in otrokom ter v spremstvu brata in njegove žene vozil iz Mokronoga, pa je padel iz zasede nanj strel, ki k sreči ni nikogar zadel. O hudodelcu ni sledu. — Kakor poroča "Pravda", je minister za notranje zadeve odredil energično preiskavo glede atentata.

Pregled vojnih objektov v novih pokrajinah. Ministrstvo financ je sklenilo, da pošlje posebno komisijo, da pregleda vse vojne objekte, ki so v posameznih pokrajinah ostali po osvobojenju. V Karlovi službi. Osješka policija je, te dni aretovala Ano Mikovič v trenutku, ko je povim rekrutom delila kord s hrvatskimi barvami in z napisom: "Živio naš kralj Karl IV."

Smrtna kosa. V Škofji Loki je umrl umirovljeni gimnazijski profesor Anton Hladnik v starosti 72 let. Služboval je nad 30 let v slavonskem Osijeku. — **Izdanki Italije na Reki.** "L' Era Nuova" piše, da je Italija potrošila odkar je zasedla Re-

ko pa do danes preko ene milijarde lir, a sedaj izda mesečno 7 do 8 milijonov. Dnevno moča skrbeti za 60.000 porcij hrane, dalje mora zalagati industrijska podjetja s premogom in vzdrževati okupacijske čete itd. Plačevati mora tudi železniške uradnike, kljub temu pa se brani upostaviti promet z Jugoslavijo preko mostov, ki so bili v decembru porušeni, a s stroški enega milijona lir zopet popravljivi od italijanske vojske. Za okrožno blagajno izda letno 700.000 lir, a upravo blagajne vodi največji neprijatelj Italije, madžarski boljševik Simon Arpad, bivši sekretar Bele Kuna, ki je bil že pred prihodom D'Annunzia izgnan iz Reke. List se pritožuje, da vladajo na Reki slabe razmere in pravi, da je že skrajni čas, da se konča to abnormalno stanje, ki vedno povzroča razne opasnosti. Naloga italijanske vlade je, pravi list, da že enkrat definitivno reši to važno vprašanje.

Pomiloščenje ob povratku kralja Aleksandra. Minister pravde dr. Gjuričič je predložil vladi nasvet, da se izdela predlog o pomiloščenju povodom povratka kralja Aleksandra.

Olajšave za potovanje delavcev po železnicah. Minister saobračaja je dovolil olajšave za potovanje delavcev na državnih železnicah pod naslednjimi pogoji: dovoli se 50% popusta navadne cene tretjega razreda, a samo za slučaj, če je vožnja dolga nad 100 kilometrov in če potujejo delavske skupine vsaj 10 delavcev v isti kraj. Olajšave velja za vse vrste delavstva.

HAMBURG
ORDUNA 22. okt.
ORBITA 12. nov.
OROPESA 26. nov.
Zaprte kabine za ženske in družine
The Royal Mail Steam Packet Co.
26 Broadway New York
117 W. Washington St. Chicago
All val labels agent

Skozi New York

Pot v stari kraj in iz starega kraja drži skozi New York. New York tvori takorekoč prehod med Ameriko in Evropo. Potnik, idoč v domovino, ne ve pri tem je, dokler nima za sebi New Yorka in tudi novi priseljenci ne, dokler njegove usode ne odloči New York. Za oboje je torej velevažno, da imata točno in zanesljivo pomoč in postrežbo v New Yorku.

Naša trdka je v času doseganega obstoja dokazala, da je vojna in zmožna nuditi najboljšo službo v New Yorku. Poslužite se je torej pri potovanju v stari kraj ali iz starega kraja, pošiljanju denarja v Jugoslavijo, Italijo ali kamorkoli in pri drugih poslih v zvezi s stari krajem.

Zakrajšek & Češark,
SLOVENSKA BANKA
70 — 9th Ave., New York
N. Y.

Nehajte plačevati rent.
Mi gradimo hiše od 4 do 6 sob v dobrem in prijaznem kraju. Hiše gradi Conger Helper Realty Co. Takoj je treba \$500, drugo pa kot rent in tako pridete gotovo z malim denarjem do svojega doma. Podrobnosti se povezuje pri zastopniku J. Perko, 1047 E. 74th St. Lahko telefonirate med 8. in 8.30 uro Main 54, Central 54. (x112)

OBLEKE IN SUKNJE \$39.50
Zimsko in jesensko blago. Vsaka obleka ali suknja izdelana po meri je grantirana po
Belaj & Mocnik
6205 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, O.

JOS. DEMSHAR,
slovenski stavbenik in kontraktor.
643 EAST 108th ST.
Tel. Eddy 9140-W.

DOKTOR BAILEY "specijalist"
5511 EUCLID AVE. BLIZU 55. CESTE. ROOM 222, DRUGO NADSTROPJE.
Uradne ure od 9:30 do 8. zvečer. V nedeljo od 10. do 1. popoldne. — CLEVELAND, O.

POZOR JUGOSLOVANI!
Stanovanje se da v najem, 8 sob, furnes, kopalnice, garaža tudi pohištvo naprodaj. Odda se radi bolezni. 5126 Superior ave. (118)

National Drug Store!
SLOVENSKA LEKANA
Vogel St. Clair ave. in 61. cesti. S posebno skrbnostjo izdelujemo zdravniške predpise. V zalogi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni

Naznanilo preselitve.

Dr. Zupnik se je preselil z zobozdravniškim uradom od 6127 St. Clair Ave. na 6131 St. Clair Ave. na vogel 62. ceste, nad novo slovensko banko, gledajte vhod na 62. cesti Gledajte na napis

DR. ŽUPNIK
Ako hočete zanesljivega zobozdravnika, obiščite dr. Zupnika, ki se posebno zanima za vsakega bolnika. Dr. Zupnik praktično že sedem let v tej okolici.
Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer. Ob nedeljah od 8:30—12.
Nujni slučaji vsak čas. Pokličite Crest 799 L.

!! Slovenski plumburji !!

MILAVEC & BUNOWITZ CO.
1043 E. 61st St.
Izvršujemo vsa plumberska dela, napeljavo kopalnic, sinkov, stranišč in drugo, napeljavo kanalov (sewer work). Vse delo je prvovrstno in cene so jak zmerne. (x)
Tel. Princeton 1276-W.

IZVANREDNA PRILIKA! Naprodaj imam nekaj hiš za eno in za dve družini, pod zelo ugodnimi pogoji. Ne zamudite te ugodne prilike. Nič vas ne stane, ako si jih ogledate. A. F. LUCIC, Realty Co. 1174 Addison Rd. (x)

W. K. DRUG COMPANY
EDINA SLOV. LEKARNA v Clevelandu
Najboljša zdravila, točna postrežba.
St. Clair Ave. & Addison Rd.
JOHN KOMIN,
lekarnar (x)

Dr. H. O. Stern,
zobozdravnik
1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti nad lekarno
Ure od 9. zjutraj do 8. zvečer.
Govorite se slovensko.

Frank ZAKRAJSEK,
pogrebnik in embalar
1105 NORWOOD RD.
Princeton 1735 W
Rosedale 4083
Avtomobil za krsto, peraka, avgarbi in druga prilika.

DVE SOBI SE ODDASTE v najem za fante, brez hrane. 6514 Edna ave. zgoraj. (118)

X-ZARKI PREISKAVA \$1.00

Če ste bolni, brez ozira kakšno bolezen imate, ali kako ste že obupali, NE obupajte, pridite k nam. Jaz zdravim vse posebne bolezni, moške in ženske, kakor krvne, kožne, obistne, jetrne, pljučne, živčne, srčne, v nosu, grlu, saprtje in brah. S pomočjo X-ZARKOV, elektricitete in mojega znanstvenega zdravljenja, boste ozdravili v najkrajšem mogočem času.
Skrivnost mojega uspeha je moja skrbna metoda preiskave. Jaz rabim X-ZARKE, MIKROSKOP in KEMICNO analizo ter vse znanstvene metode. Mi ne ugibamo.
Moje osebno opazovanje metod, ki se rabijo v evropskih klinikah in moja 21 letna skušnija pri zdravljenju akutnih in kroničnih bolezni mi daje mnogo prednosti, in moji uspehi so bili jako zadovoljivi.
ALI STE ZANIC? Pridite k nam. Jaz vam pomagam. Jaz rabim silno krvo zdravilo 606 in 914. Vi se lahko zanesete na pošteno mnenje, pošteno postrežbo in najboljšo zdravljenje po ceni, ki je lahko plačate. Če je vaša bolezen neozdravljiva vam povem, če je ozdravljiva boste ozdravili v najhitrejšem času. Jaz osebno nadziram vse svoje bolnike. Mi govorimo slovensko.

POZOR JUGOSLOVANI!
Stanovanje se da v najem, 8 sob, furnes, kopalnice, garaža tudi pohištvo naprodaj. Odda se radi bolezni. 5126 Superior ave. (118)

Zanesljivo in hitro

poskrbuje DENARNA IZPLAČILA v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

Rojaki, poslužite se v vseh zadevah te slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorstvom državnega urada in ima za varstvo \$100.000.00 glavnice in \$50.000.00 rezervnega zaklada. Za cene denarju glejte list "GLAS NARODA"

za FRANK SAKSER STATE BANK
Frank Sakser, predsednik

VABILO K KONCERTU

katerega priredi
SLOV. PEVSKO IN PODP. DR. "ZVON"
V NEDELJO, 16. OKT. 1921. V S. N. DOMU, EAST 80th ST.

PRICETEK TOČNO OB 7:30 ZVEČ.

V SPORED:

- 1.) "Spomin na Zagreb" Tamburaški zbor
 - 2.) "Dneva nam pripelji žar" (J. Aljaž) Moški zbor
 - 3.) "Večerna" (E. Adamič) Mešan zbor
 - 4.) "Pogled v nedolžno oko" (Vodopivec) Naraščaj Wellcome Song Naraščaj
 - 5.) "Kadar boš ti vandrat šu" narodna (M. Bajuk) Ženske
 - 6.) "Kaj ne bi bila vesela" (Ig. Hladnik) Ženski zbor s sprem. klavirja
- 10 minut odmora—
- 7.) "Venec čeških narodnih pesmi" Tamburaši
 - 8.) "Venec slovenskih narodnih pesmi" (Sachs) Moški zbor, tamburaši
 - 9.) "Pred durmi" (J. Paučić) Tenor solo — gosli in klavir "Planinec" (E. Adamič) Bariton solo — gosli in klavir
 - 10.) "V pasti" (P. Kogoj) Četverospjev
 - 11.) "Pastir" (Ferdo Juvanc) Moški zbor -- s tenor solo in bariton solo
 - 12.) "Zlata kangljica" (A. Schwab) Mešan zbor -- sopran solo in klavir

Samospeve pojo: gdč. Agnes Bobnar, Frances Vene, gg. Vincent Zimšek in Martin Rakar. Na klavir g. J. Kogoj, na gosli g. Stanko Kokotec.

Po koncertu prosta zabava in ples. Tamburaši igrajo pod vodstvom g. M. Sintiča.

VSTOPNINA za ODRASLE 50c, za OTROKE 10c

Uljudno vabi društvo **"Zvon"**

JOHN CENTA
GROCIERIJA
6105 St. Clair Ave.
HISA SE DA V NAJEM, 4 sobe, kopalnice, klet za pranje, plin in elektrika. 19108 Shawnee ave., stop 125 Shore Line, Nottingham. (118)
DVA FANTA ŽELITA dobiti sobo s hrano. Kdor ima kaj naj naznani v upravi lista. (118)
SREDNJE STARA VDOVA išče eno ali dve sobi s pohištrom ali brez, mora biti tudi poč za kuhati. Kdor ima kaj naj naznani na upravo tega lista. (118)

